

актуалізує процес використання технологій 3D-моделювання у сучасних освітніх закладах України та надає йому об'єктивних рис.

Список використаних джерел

1. Золотарьов А. В. Особливості застосування Blender 3D в освітньому процесі. *Новітні інформаційно-комунікаційні технології в освіті* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених та студентів (Полтава, 24-25 листопада 2021 р.). Полтава: ПП “Астрая”, 2021. С. 36-37.

2. Момот Р.А., Шамоля В.Г. До питання про комп'ютерну модель та комп'ютерне моделювання. *Інформаційні технології в професійній діяльності*: матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції. Рівне: РВВ РДГУ. 2021. С. 134 – 135.

3. Мосіюк О.О. Особливості вивчення 3d- моделювання у процесі професійної підготовки майбутніх учителів інформатики. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2018. Випуск 2 (43). С. 182–186.

4. Онишків З. М. Індивідуалізація навчального процесу як науково-педагогічна проблема. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*. 2002. № 9. С. 6 – 9.

5. Пойда С. А. Формування та розвиток просторової уяви учнів шляхом створення та використання 3D моделей. *Наукові праці ДонНТУ. №2 (27)*, 2018. Серія “Інформатика, кібернетика та обчислювальна техніка». С. 80–86.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

Попелишкіна А.В.

аспірантка

кафедри загальної педагогіки та андрагогіки

Полтавського національного педагогічного університету

імені В.Г. Короленка, м. Полтава

Культура виступає унікальною характеристикою людської життєдіяльності і тому надзвичайно різноманітна у своїх конкретних проявах. Розуміння сутності культури як філософської категорії розглядається у працях багатьох вчених, таких як Е. Баллер, С.Газман, В.

Давидович, С. Іконнікова, Є.Льєнков, О. Кудін, Є. Маркарян, В.Межуєв, П. Саух, Е.Соколов та ін.

Проблемі формування професійної компетентності вчителя, зокрема і його культури, приділяють увагу зарубіжні філософи і соціологи, (Д. Бекхерст, Ф. Беисон, Х.-Г. Гадамер, Н. Смелзер), психологи (Р. Берне, Л. Колберг, А. Колбі, А. Маслоу, Е. Фромм, Н. Хаан, К.Г. Юнг), педагоги (К. Арнепіген, Х.К. Блек, Т. Грегорі, Дж. Картер, П. Кінг, Г. Кіршенбаум, Д. Лівайн, М. Ліпмен, К.У. Петтерсон, Л. Рате, Дж. Туккер).

У останнє десятиріччя з'явилися дослідження, котрі безпосередньо розглядають проблему формування педагогічної культури (А. Барабанщиков, І. Бех, Є.Бондаревська, М. Букач, О. Гармаш, І. Зязюн, В. Зелюк, Т. Іванова, О. Рудницька).

У сучасній педагогічній науці немає загальноприйнятого визначення педагогічної культури. Різні автори розуміють її так:

- високий рівень розвитку та вдосконалення всіх компонентів педагогічної діяльності [9];
- складна соціальна характеристика особистості викладача, яка визначає його педагогічну позицію [1];
- частина загальнолюдської культури, в якій з найбільшою повнотою закарбувалися духовні та матеріальні цінності освіти та виховання [4];
- способи творчої діяльності, які необхідні для соціалізації особистості, здійснення освітньо-виховних процесів [3].

Проаналізувавши визначення, наведені вище, можна виявити загальне: педагогічна культура є, з одного боку, частиною загальної культури педагога, а з іншого, високий рівень розвитку його професійно важливих якостей: знання свого предмета, володіння психолого-педагогічними знаннями, ерудиція, емпатія та ін. Таким чином, розглядаючи проблему педагогічної культури, необхідно говорити про культурологічний підхід як один із підходів, який має бути основним.

У сучасній культурології проведено досить повний аналіз еволюції поняття «культура». В античності існувала традиція пов'язувати культуру з розвитком, удосконаленням людини. В її основі лежить ставлення до людини не як до продукту природи, а як до продукту виховання. Спочатку зміст поняття «культура» полягав у тому, що під ним розумілося все те, що піддане обробці людською працею. Якщо у процесі обробки природи створюється культура речей, то в процесі виховання формується культура людей, людина як культурна істота.

Сам термін культура став регулярно вживатися лише з другої половини XVIII ст. Епоха Просвітництва пов'язувала культуру з прогресом наук, просвітництвом, розвитком здібностей людського розуму. Деяко пізніше культура розглядалася як духовне існування особистості у сфері морального – у Канта, естетичного – у П. Шіллера, романтиків, філософського – у Г. В. Гегеля [8].

В останній третині XIX ст. на Заході в рамках філософської антропології виникла особлива її галузь – культурна антропологія, яка стала розглядати культуру як передачу спадщини від покоління до покоління. Ця течія приділяє велику увагу вивченню мови культури, її комунікативних функцій. Розвивається також і психологічний підхід до культури, що спирається на концепцію З. Фрейда та неофрейдизму, що розглядають її як закріплення психічних переживань особистості у знаковій формі [8].

На основі різних трактувань культури виділяють кілька найважливіших підходів до її вивчення: аксіологічний (культура як цінність); діяльнісний (культура як технологія та продукт діяльності); гуманістичний (культура як людинотворчість) [2].

Сутність культурологічного підходу в освіті зумовлена процесами гуманізації й гуманітаризації. Вона полягає у вихованні людини культури та моральності, спрямованої на збереження й відтворення світових культурних цінностей [6].

На думку А. Рижанової, культурологічний підхід до педагогічних явищ відкриває шлях для глибокого розгляду явищ у їх історичній ретроспективі, допомагаючи виявляти зв'язки цих явищ із сучасним та майбутнім і таким чином здійснювати прогностичну функцію дослідження. Це піднімає рівень об'єктивності здобутих даних, оскільки педагогічний процес, вивчений у контексті соціокультурних характеристик, на широкому тлі культурного життя, дозволяє виявити й простежити тенденції в динаміці його цілей, зумовлених розвитком ціннісних орієнтирів соціуму [10].

І. Ісаєв сприймає професійну культуру як «позабіологічний» механізм передачі соціальної спадковості, «міру й спосіб творчої самореалізації особистості викладача в різноманітних видах педагогічної діяльності та спілкування» [7].

Сутність культурологічного підходу полягає у вивченні світу людини в контексті її культурного існування, в аспекті того, чим світ є для людини, яким сенсом він для неї наповнений. Це вивчення культурної наповненості реальності, існуючих культурних програм [5].

Р. Винничук вважає, що культурологічний підхід як методологічна основа педагогічної культури передбачає розгляд феномену культури як стрижневого у розумінні і поясненні людини, її свідомості щодо ставлення до

навколишнього середовища і власного здоров'я. Це перш за все гуманістична позиція, яка визнає людину суб'єктом культури, її головною діючою особою [5].

Отже, застосування культурологічного підходу до формування професійно-педагогічної культури студентів вищого педагогічного навчального закладу дозволяє розглядати її на загальнокультурному фоні, вивчати її властивості у руслі інтеграції педагогіки і культури.

Список використаних джерел

1. Абросимова З. Ф. Педагогическая культура учителя. Наука и образование Зауралья. 1998. № 2(3).
2. Беляева Л. А. Философия воспитания как основа педагогической деятельности. Екатеринбург, 1993.
3. Бондаревская Е. В. Педагогическая культура как общественная и личностная ценность. Педагогика. 1999. № 3.
4. Винничук Р. В. Аксіологічний та культурологічний підходи як аспекти методології сучасної підготовки фахівців у вищій школі [Текст] Молодий вчений. 2018. №2.
5. Гомонюк О. М. Основні підходи до визначення поняття "педагогічна культура Зб. наук. пр. / Хмельниц. ін-т соц. технологій Ун-ту "Україна". Хмельницький, 2012. № 5. С. 53-58.
6. Рижанова А. О. Развитие социальной педагогики в социокультурном контексте : дис. доктора пед. наук : 13.00.05 / Рижанова Алла Олександрівна. Харків, 2004. 442 с.

НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ РОЗУМІННЮ ОСОБЛИВОСТЕЙ БЕЗПЕЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЄВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

Калюжний В.В.

аспірант кафедри теорії і
методики технологічної освіти

Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава

Сучасна освіта переживає суттєві зміни, які посилюють значення формування компетентностей, необхідних для соціалізації та громадянської активності учнівської молоді, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації. Реалізація мети базової середньої освіти в Новій